

Eschilo

I Persiani

a cura di Emilio Piccolo

Classici Latini e Greci
Senecio

Classici Latini e Greci

Senecio

emiliopiccolo@mclink.it

Napoli, 2009

La manipolazione e/o la riproduzione (totale o parziale) e/o la diffusione telematica di quest'opera sono consentite a singoli o comunque a soggetti non costituiti come imprese di carattere editoriale, cinematografico o radio-televisivo.

Eschilo

I Persiani

a cura di Emilio Piccolo

Classici Latini e Greci
Senecio

Χορός

Τάδε μὲν Περσῶν τῶν οἰχομένων
Ἑλλάδ' ἐς αἴαν πιστὰ καλεῖται,
καὶ τῶν ἀφνεῶν καὶ πολυχρύσων
ἐδράνων φύλακες, κατὰ πρεσβείαν
οὐς αὐτὸς ἄναξ Ξέρξης βασιλεὺς
Δαρειογενῆς
εἶλετο χώρας ἐφορεύειν.
ἀμφὶ δὲ νόστῳ τῷ βασιλείῳ
καὶ πολυχρύσου στρατιᾶς ἤδη
κακόμαντις ἄγαν ὀρσολοπεῖται
θυμὸς ἔσωθεν.
πᾶσα γὰρ ἰσχύς Ἀσιατογενῆς
ᾤχῳκε, νέον δ' ἄνδρα βαύζει,
κοῦτε τις ἄγγελος οὔτε τις ἵππεὺς
ἄστου τὸ Περσῶν ἀφικνεῖται:
οἶτε τὸ Σούσων ἠδ' Ἀγβατάνων
καὶ τὸ παλαιὸν Κίσσιον ἔρκος
προλιπόντες ἔβαν, τοὶ μὲν ἐφ' ἵππων.
τοὶ δ' ἐπὶ ναῶν, πεζοὶ τε βάδην
πολέμου στίφος παρέχοντες:
οἶος Ἀμίστρης ἠδ' Ἀρταφρένης
καὶ Μεγαβάτης ἠδ' Ἀστάσσης,
ταγοὶ Περσῶν,
βασιλῆς βασιλέως ὑποχοὶ μεγάλου,
σοῦνται, στρατιᾶς πολλῆς ἔφοροι,
τοξοδάμαντές τ' ἠδ' ἵπποβάται,
φοβεροὶ μὲν ἰδεῖν, δεινοὶ δὲ μάχην
ψυχῆς εὐτλήμονι δόξῃ:
Ἄρτεμβάρης θ' ἵπποχάρμης
καὶ Μασίστρης, ὃ τε τοξοδάμας

ἔσθλος Ἴμαϊος, Φαρανδάκης θ',
ἵππων τ' ἔλατῆρ Σοσθάνης.
ἄλλους δ' ὁ μέγας καὶ πολυθρέμμων
Νεῖλος ἔπεμψεν: Σουσιस्कάνης,
Πηγασταγῶν Αἰγυπτογενής,
ὃ τε τῆς ἱερᾶς Μέμφιδος ἄρχων
μέγας Ἀρσάμης, τὰς τ' ὠγυγίους
Θήβας ἐφέπων Ἀριόμαρδος,
καὶ ἐλειοβάται ναῶν ἐρέται
δεινοὶ πλήθός τ' ἀνάριθμοι.
ἀβροδιαίτων δ' ἔπεται Λυδῶν
ὄχλος, οἳ τ' ἐπίπαν ἠπειρογενὲς
κατέχουσιν ἔθνος, τοὺς Μητρογαθῆς
Ἄρκτηύς τ' ἀγαθός, βασιλῆς δίοποι,
καὶ πολύχρυσοι Σάρδεις ἐπόχους
πολλοῖς ἄρμασιν ἐξορμῶσιν,
δίρρυμά τε καὶ τρίρρυμα τέλη,
φοβερὰν ὄψιν προσιδέσθαι.
στεῦται δ' ἱεροῦ Τμῶλου πελάται
ζυγὸν ἀμφιβαλεῖν δούλιον Ἑλλάδι,
Μάρδων, Θάρυβις, λόγχης ἄκμονες,
καὶ ἀκοντισταὶ Μυσοί: Βαβυλῶν δ'
ἢ πολύχρυσος πάμμικτον ὄχλον
πέμπει σύρδην, ναῶν τ' ἐπόχους
καὶ τοξουκῶ λήματι πιστούς:
τὸ μαχαιροφόρον τ' ἔθνος ἐκ πάσης
Ἀσίας ἔπεται
δειναῖς βασιλέως ὑπὸ πομπαῖς.
τοιόνδ' ἄνθος Περσίδος αἴας
οἴχεται ἀνδρῶν,
οὓς πέρι πᾶσα χθῶν Ἀσιῆτις
θρέψασα πόθῳ στένεται μαλερῶ,
τοκέες τ' ἄλοχοί θ' ἡμερολεγδὸν
τείνοντα χρόνον τρομέονται.
πεπέρακεν μὲν ὁ περσέπτολις ἦδη
βασιλῆιος στρατὸς εἰς ἀν-
τίπορον γείτονα χώραν,
λινοδέσμῳ σχεδίᾳ πορθ-
μὸν ἀμείψας

Ἄθαμαντίδος Ἑλλάς,
πολύγομφον ὄδισμα
ζυγὸν ἀμφιβαλὼν αὐχένι πόντου.
πολυάνδρου δ' Ἀσίας θούριος ἄρχων
ἐπὶ πᾶσαν χθόνα ποιμα-
νόριον θεῖον ἐλαύνει
διχόθεν, πεζονόμον τ' ἔκ
τε θαλάσσης,
ἐχυροῖσι πεποιθῶς
στυφελοῖς ἐφέταις, χρυ-
σογόνου γενεᾶς ἰσόθεος φῶς,
κυάνεον δ' ὄμμασι λεύσσω
φονίου δέργμα δράκοντος,
πολύχειρ καὶ πολυναύτας,
Συρίον θ' ἄρμα διώκων,
ἐπάγει δουρικλύτοις ἀν-
δράσι τοξόδαμνον Ἄρη.
δόκιμος δ' οὔτις ὑποστάς
μεγάλῳ ῥέυματι φωτῶν
ἐχυροῖς ἔρκεσιν εἶργειν
ἄμαχον κύμα θαλάσσης:
ἀπρόσοιστος γὰρ ὁ Περσᾶν
στρατὸς ἀλκίφρων τε λαός.
θεόθεν γὰρ κατὰ Μοῖρ'
ἐκράτησεν τὸ παλαι-
όν, ἐπέσκηψε δὲ Πέρσαις
πολέμους πυργοδαίκτους
διέπειν ἵππιοχάρμας
τε κλόλους
πόλεων τ' ἀναστάσεις.
ἔμαθον δ' εὐρυπόροι-
ο θαλάσσης πολιαι-
νομένας πνεύματι λάβρω
ἔσορᾶν πόντιον ἄλσος,
πίσυνοι λεπτοδόμοις πεί-
σμασι λα-
οπόροις τε μαχαναῖς.
δολόμητιν δ' ἀπάταν θεοῦ
τίς ἀνήρ θνατὸς ἀλύξει;

τίς ὁ κραιπνῶ ποδὶ πήδη-
μα τόδ' εὐπετῶς ἀνάσσω;
φιλόφρων γὰρ παρασαίνει
βροτὸν εἰς ἄρκυας Ἴατα,
τόθεν οὐκ ἔστιν ὑπερθέν
νιν ἄνατον ἐξαλύξαι.
ταῦτά μοι μελαγχίτων
φρὴν ἀμύσσειται φόβῳ,
ὄᾶ, Περσικοῦ στρατεύματος
τοῦδε, μὴ πόλις πύθη-
ται κένανδρον μέγ' ἄστου Σουσίδος,
καὶ τὸ Κισσίων πόλισμ'
ἀντίδουπον ἄσεται,
ὄᾶ, τοῦτ' ἔπος γυναικοπλη-
θῆς ὄμιλος ἀπύων,
βυσσίοις δ' ἐν πέπλοις πέση λακίς.
πᾶς γὰρ ἵππηλάτας
καὶ πεδοστιβῆς λεῶς
σμῆνος ὡς ἐκλέλοιπεν μελι-
σᾶν σὺν ὀρχάμῳ στρατοῦ,
τὸν ἀμφίζευκτον ἐξαμείψας
ἀμφοτέρας ἄλιον
πρῶνα κοινὸν αἴας.
λέκτρα δ' ἀνδρῶν πόθῳ
πίμπλαται δακρύμασιν:
Περσίδες δ' ἀβροπενθεῖς ἐκά-
στα πόθῳ φιλάνορι
τὸν αἰχμάνετα θοῦρον εὐνα-
τῆρ' ἀποπεψμαμένα
λείπεται μονόζυξ.
ἀλλ' ἄγε, Πέρσαι, τόδ' ἐνεζόμενοι
στέγος ἀρχαῖον,
φροντίδα κεδνήν καὶ βαθύβουλον
θώμεθα, χρεία δὲ προσήκει,
πῶς ἄρα πράσσει Ξέρξης βασιλεὺς
Δαρειογενῆς,
τὸ πατρωνύμιον γένος ἡμέτερον:
πότερον τόξου ῥῦμα τὸ νικῶν,
ἢ δορικράνου

λόγχης ἰσχύς κεκράτηκεν.
ἀλλ' ἦδε θεῶν ἴσον ὀφθαλμοῖς
φάος ὀρμᾶται μήτηρ βασιλέως,
βασίλεια δ' ἐμή: προσπίτνω:
καὶ προσφθόγγοις δὲ χρεῶν αὐτὴν
πάντας μύθοισι προσαιδᾶν.
ὦ βαθυζώνων ἄνασσα Περσίδων ὑπερτάτη,
μήτηρ ἢ Ξέρξου γεραία, χαῖρε, Δαρείου γύναϊ:
θεοῦ μὲν εὐνάτειρα Περσῶν, θεοῦ δὲ καὶ μήτηρ ἔφους,
εἴ τι μὴ δαίμων παλαιὸς νῦν μεθέστηκε στρατῶ.

Ἄτοσσα

ταῦτα δὴ λιποῦς' ἰκάνω χρυσεοστόλμους δόμους
καὶ τὸ Δαρείου τε κάμὸν κοινὸν εὐνατήριον.
κάμῃ καρδίαν ἀμύσσει φροντίς: ἐς δ' ὑμᾶς ἐρῶ
μῦθον οὐδαμῶς ἐμαυτῆς οὔς' ἀδείμαντος, φίλοι,
μὴ μέγας πλοῦτος κονίσας οὔδας ἀντρέψη ποδὶ
ὄλβον, ὃν Δαρεῖος ἦρεν οὐκ ἄνευ θεῶν τινος.
ταῦτά μοι διπλῆ μέριμνα φραστός ἐστιν ἐν φρεσίν,
μήτε χρημάτων ἀνάνδρων πληθὸς ἐν τιμῇ σέβειν
μήτ' ἀχρημάτοισι λάμπειν φῶς ὅσον σθένος πάρα.
ἔστι γὰρ πλοῦτός γ' ἀμεμφής, ἀμφὶ δ' ὀφθαλμῶ φόβος:
ὄμμα γὰρ δόμων νομίζω δεσπότου παρουσίαν.
πρὸς τὰδ' ὡς οὕτως ἐχόντων τῶνδε, σύμβουλοι λόγου
τοῦδέ μοι γένεσθε, Πέρσαι, γηραλέα πιστώματα:
πάντα γὰρ τὰ κέδν' ἐν ὑμῖν ἐστί μοι βουλευμάτα.

Χορός

εἴ τὸδ' ἴσθι, γῆς ἄνασσα τῆσδε, μή σε δις φράσαι
μήτ' ἔπος μήτ' ἔργον ὧν ἂν δύναμις ἠγείσθαι θέλη:
εὐμενεῖς γὰρ ὄντας ἡμᾶς τῶνδε συμβούλους καλεῖς.

Ἄτοσσα

πολλοῖς μὲν αἰεὶ νυκτέροις ὀνειράσιν
ξύνειμ', ἀφ' οὔπερ παῖς ἐμὸς στείλας στρατὸν
Ἰαόνων γῆν οἴχεται Πέρσαι θέλων:
ἀλλ' οὔτι πω τοιόνδ' ἐναργές εἰδόμεν
ὡς τῆς πάροιθεν εὐφρόνης: λέξω δὲ σοι.
ἐδοξάτην μοι δύο γυναῖκ' εὐείμονε,

ἢ μὲν πέπλοισι Περσικοῖς ἤσκημένα,
 ἢ δ' αὖτε Δωρικοῖσιν, εἰς ὄψιν μολεῖν,
 μεγέθει τε τῶν νῦν ἐκπρεπεστάτα πολύ,
 κάλλει τ' ἀμώμω, καὶ κασιγνήτα γένους
 ταύτου: πάτραν δ' ἔναιον ἢ μὲν Ἑλλάδα
 κλήρω λαχοῦσα γαῖαν, ἢ δὲ βάρβαρον.
 τούτῳ στάσιν τιν', ὡς ἐγὼ ἴδομαι ὄραν,
 τεύχειν ἐν ἀλλήλαισι: παῖς δ' ἐμὸς μαθὼν
 κατέϊχε κάπράνεν, ἄρμασιν δ' ὑπο
 ζεύγνυσιν αὐτῷ καὶ λέπαδν' ἐπ' αὐχένων
 τίθησι. χὴ μὲν τῆδ' ἐπυργοῦτο στολῆ
 ἐν ἠνίαισί τ' εἶχεν εὐάρκτον στόμα,
 ἢ δ' ἐσφάδαζε, καὶ χεροῖν ἔντη δίφρου
 διασπαράσσει καὶ ξυναρπάζει βία
 ἄνευ χαλινῶν καὶ ζυγὸν θραύει μέσον.
 πίπτει δ' ἐμὸς παῖς, καὶ πατὴρ παρίσταται
 Δαρεῖος οἰκτεῖρων σφε: τὸν δ' ὅπως ὄρα
 Ξέρξης, πέπλους ῥήγνυσιν ἀμφὶ σώματι.
 καὶ ταῦτα μὲν δὴ νυκτὸς εἰσιδεῖν λέγω.
 ἐπεὶ δ' ἀνέστην καὶ χεροῖν καλλιρρόου
 ἔψαυσα πηγῆς, σὺν θυηπόλῳ χερὶ
 βωμὸν προσέστην, ἀποτρόποισι δαίμοσιν
 θέλουσα θῦσαι πέλανον, ὧν τέλη τάδε.
 ὄρω δὲ φεύγοντ' αἰετὸν πρὸς ἐσχάραν
 Φοίβου: φόβῳ δ' ἄφθογγος ἐστάθην, φίλοι:
 μεθύστερον δὲ κίρκον εἰσορῶ δρόμῳ
 πτεροῖς ἐφορμαίνοντα καὶ χηλαῖς κάρα
 τίλλονθ': ὁ δ' οὐδὲν ἄλλο γ' ἢ πτήξας δέμας
 παρέϊχε. ταῦτ' ἔμοιγε δείματ' εἰσιδεῖν,
 ὑμῖν δ' ἀκούειν. εὖ γὰρ ἴστε, παῖς ἐμὸς
 πράξας μὲν εὖ θαυμαστός ἂν γένοιτ' ἀνήρ,
 κακῶς δὲ πράξας, οὐχ ὑπεύθυνος πόλει,
 σωθεῖς δ' ὁμοίως τῆσδε κοιρανεῖ χθονός.

Χορός

οὐ σε βουλόμην, μητὲρ, οὐτ' ἄγαν φοβεῖν λόγοις
 οὔτε θαρσύνειν. θεοὺς δὲ προστροπαῖς ἴκνουμένη,
 εἴ τι φλαῦρον εἶδες, αἰτοῦ τῶνδ' ἀποτροπήν τελεῖν,
 τὰ δ' ἀγάθ' ἐκτελεῖν γενέσθαι σοί τε καὶ τέκνοις σέθεν

καὶ πόλει φίλοις τε πᾶσι. δεύτερον δὲ χρὴ χοῶς
Γῆ τε καὶ φθιτοῖς χέασθαι: πρηνεμένωσ δ' αἰτοῦ τάδε,
σὸν πόσιν Δαρεῖον, ὄνπερ φῆς ἰδεῖν κατ' εὐφρόνην,
ἔσθλά σοι πέμπειν τέκνω τε γῆς ἔνερθεν ἔς φάος,
τᾶμπαλιν δὲ τῶνδε γαίᾳ κάτοχα μαυροῦσθαι σκότῳ.
ταῦτα θυμόμαντις ὦν σοι πρηνεμένωσ παρήνεσα.
εἴ δὲ πανταχῆ τελεῖν σοι τῶνδε κρίνομεν πέρι.

Ἄτοσσα

ἀλλὰ μὴν εὔνοος γ' ὁ πρῶτος τῶνδ' ἐνυπνίων κριτῆς
παιδὶ καὶ δόμοις ἐμοῖσι τήνδ' ἐκύρωσας φάτιν.
ἐκτελοῖτο δὴ τὰ χρηστά: ταῦτα δ', ὡς ἐφίεσαι,
πάντα θήσομεν θεοῖσι τοῖς τ' ἔνερθε γῆς φίλοις,
εἴτ' ἂν εἰς οἶκους μόλωμεν. κείνα δ' ἐκμαθεῖν θέλω,
ὦ φίλοι, ποῦ τὰς Ἀθήνας φασὶν ἰδρῦσθαι χθονός.

Χορός

τῆλε πρὸς δυσμαῖς ἄνακτος Ἥλιου φθινασμάτων.

Ἄτοσσα

ἀλλὰ μὴν ἴμερ' ἐμός παις τήνδε θηρᾶσαι πόλιν;

Χορός

πᾶσα γὰρ γένοιτ' ἂν Ἑλλάς βασιλέως ὑπήκοος.

Ἄτοσσα

ὦδέ τις πάρεστιν αὐτοῖς ἀνδροπλήθεια στρατοῦ;

Χορός

καὶ στρατὸς τοιοῦτος, ἔρξας πολλὰ δὴ Μήδους κακά.

Ἄτοσσα

καὶ τί πρὸς τούτοισιν ἄλλο; πλοῦτος ἐξαρκῆς δόμοις;

Χορός

ἀργύρου πηγὴ τις αὐτοῖς ἔστι, θησαυρὸς χθονός.

Ἄτοσσα

πότερα γὰρ τοξουλκὸς αἰχμὴ διὰ χεροῖν αὐτοῖς πρέπει;

Χορός
οὐδαμῶς: ἔγχη σταδαῖα καὶ φεράσπιδες σαγαί.

Ἄτοσσα
τίς δὲ ποιμάνωρ ἔπεστι κάπιδεσπόζει στρατῶ;

Χορός
οὕτινος δοῦλοι κέκλινται φωτὸς οὐδ' ὑπήκοοι.

Ἄτοσσα
πῶς ἂν οὖν μένοιεν ἄνδρας πολεμίους ἐπήλυδας;

Χορός
ὥστε Δαρείου πολύν τε καὶ καλὸν φθειραὶ στρατόν.

Ἄτοσσα
δεῖνά τοι λέγεις ἰόντων τοῖς τεκοῦσι φροντίσαι.

Χορός
ἀλλ' ἐμοὶ δοκεῖν τάχ' εἶση πάντα νημερτῆ λόγον.
τοῦδε γὰρ δράμημα φωτὸς Περσικὸν πρέπει μαθεῖν,
καὶ φέρει σαφές τι πρᾶγος ἐσθλὸν ἢ κακὸν κλύειν.

Ἄγγελος
ὦ γῆς ἀπάσης Ἀσιάδος πολίσματα,
ὦ Περσὶς αἶα καὶ πολὺς πλούτου λιμῆν,
ὡς ἐν μιᾷ πληγῇ κατέφθαρται πολὺς
ὄλβος, τὸ Περσῶν δ' ἄνθος οἴχεται πεσόν.
ὦμοι, κακὸν μὲν πρῶτον ἀγγέλλειν κακά:
ὅμως δ' ἀνάγκη πᾶν ἀναπτύξαι πάθος,
Πέρσαι: στρατὸς γὰρ πᾶς ὄλωλε βαρβάρων.
ἄνι' ἄνια κακὰ
νεόκοτα καὶ δαί' :: αἰαῖ,
διαίνεσθε, Πέρσαι,
τόδ' ἄχος κλύοντες.
ὡς πάντα γ' ἔστ' ἐκεῖνα διαπεπραγμένα:
αὐτὸς δ' ἀέλπτως νόστιμον βλέπω φάος.

Χορός
ἦ μακροβίωτος
ὄδε γέ τις αἰὼν ἐφάνθη

γεραιοῖς, ἀκούειν
τόδε πῆμ' ἄελπτον.

Ἄγγελος
καὶ μὴν παρών γε κού λόγους ἄλλων κλύων,
Πέρσαι, φράσαιμ' ἂν οἷ' ἐπορσύνθη κακά.

Χορός
ὄτοτοτοῖ, μάταν
τὰ πολλὰ βέλεα παμμιγῆ
γᾶς ἀπ' Ἀσίδος ἦλθε δά-
αν ἐφ' Ἑλλάδα χώραν.

Ἄγγελος
πλήθουσι νεκρῶν δυσπότης ἐφθαρμένων
Σαλαμῖνος ἀκταὶ πᾶς τε πρόσχωρος τόπος.

Χορός
ὄτοτοτοῖ, φίλων
ἀλίδονα μέλεα πολυβαφῆ
καθανόντα λέγεις φέρε-
σθαι πλάγκτ' ἐν διπλάκεσσιν.

Ἄγγελος
οὐδὲν γὰρ ἦρκει τόξα, πᾶς δ' ἀπόλλυτο
στρατὸς δαμασθεῖς νάϊοισιν ἐμβολαῖς

Χορός
ἴυζ' ἄποτμον Πέρσαις
δυσαιανῆ βοὰν
δαίσις, ὡς πάντα παγκάκως
ἐφθισαν: αἰαῖ στρατοῦ φθαρέντος.

Ἄγγελος
ὦ πλείστον ἔχθος ὄνομα Σαλαμῖνος κλύειν.
φεῦ, τῶν Ἀθηνῶν ὡς στένω μεμνημένος.

Χορός
στυγναί γ' Ἀθᾶναι δαίσις:

μεμνησθαί τοι πάρα
ὡς πολλὰς Περσίδων μάταν
ἔκτισαν εὐνίδας ἠδ' ἀνάνδρους.

Ἄτοσσα
σιγῶ πάλαι δύστηνος ἐκπεπληγμένη
κακοῖς: ὑπερβάλλει γὰρ ἦδε συμφορὰ
τὸ μήτε λέξαι μήτ' ἐρωτῆσαι πάθη.
ὅμως δ' ἀνάγκη πημονὰς βροτοῖς φέρειν
θεῶν διδόντων: πᾶν δ' ἀναπτύξας πάθος
λέξον καταστάς, κεῖ στένεις κακοῖς ὅμως.
τίς οὐ τέθνηκε, τίνα δὲ καὶ πενήθομεν
τῶν ἀρχελείων, ὅστ' ἐπὶ σκηπτουχία
ταχθεῖς ἀνανδρον τάξιν ἠρήμου θανῶν;

Ἄγγελος
Ξέρξης μὲν αὐτὸς ζῆ τε καὶ βλέπει φάος.

Ἄτοσσα
ἐμοῖς μὲν εἶπας δώμασιν φάος μέγα
καὶ λευκὸν ἦμαρ νυκτὸς ἐκ μελαγχίμου.

Ἄγγελος
Ἄρτεμβάρης δὲ μυρίας ἵππου βραβεὺς
στύφλους παρ' ἀκτὰς θείνεται Σιληνιῶν.
χῶ χιλίαρχος Δαδάκης πληγῆ δορὸς
πήδημα κοῦφον ἐκ νεῶς ἀφήλατο:
Τενάγων τ' ἀριστεὺς Βακτρίων ἰθαιγενῆς
θαλασσόπληκτον νῆσον Αἴαντος πολεῖ.
Λίλαιος, Ἄρσάμης τε κ' Ἀργήστης τρίτος,
οἶδ' ἀμφὶ νῆσον τὴν πελειοθρέμμονα
δινούμενοι ἰκίρισσον ἰσχυρὰν χθόνα:
πηγαῖς τε Νείλου γειτονῶν Αἰγυπτίου
Ἄρκευς, Ἀδεύης, καὶ φερεσσάκης τρίτος
Φαρνοῦχος, οἶδε ναὸς ἐκ μιᾶς πέσον.
Χρυσεὺς Μάταλλος μυριόνταρχος θανῶν,
ἵππου μελαίνης ἠγεμῶν τριςμυρίας,
πυρρὰν ζαπληθῆ δάσκιον γενειάδα
ἔτεγγ', ἀμείβων χρῶτα πορφυρέα βαφῆ.
καὶ Μᾶγος Ἄραβος, Ἄρτάβης τε Βάκτριος,
σκληρᾶς μέτοικος γῆς, ἐκεῖ κατέφθιτο.

Ἄμιστρις Ἀμφιστρεύς τε πολύπονον δόρου
νωμῶν, ὃ τ' ἐσθλὸς Ἀριόμαρδος Σάρδεσι
πένθος παρασχών, Σεισάμης θ' ὁ Μύσιος,
Θάρυβίς τε πεντήκοντα πεντάκις νεῶν
ταγός, γένος Λυρναῖος, εὐειδῆς ἀνὴρ,
κεῖται θανῶν δειλαῖος οὐ μάλ' εὐτυχῶς;
Συέννεσίς τε πρῶτος εἰς εὐψυχίαν,
Κιλικῶν ἄπαρχος, εἷς ἀνὴρ πλεῖστον πόνον
ἐχθροῖς παρασχών εὐκλεῶς ἀπώλετο.
τοσόνδε ταγῶν νῦν ὑπεμνήσθην πέρι.
πολλῶν παρόντων δ' ὀλίγ' ἀπαγγέλλω κακά.

Ἄτοσσα

αἰαῖ, κακῶν ὕψιστα δὴ κλύω τάδε,
αἴσχη τε Πέρσαις καὶ λιγέα κωκύματα.
ἀτὰρ φράσον μοι τοῦτ' ἀναστρέψας πάλιν:
πόσον δὲ πλήθος ἦν νεῶν Ἑλληνίδων,
ὥστ' ἀξιῶσαι Περσικῶ στρατεύματι
μάχην συνάψαι ναίοισιν ἐμβολαῖς;

Ἄγγελος

πλήθους μὲν ἂν σάφ' ἴσθ' ἕκατι βάρβαρον
ναυσὶν κρατῆσαι. καὶ γὰρ Ἑλλησιν μὲν ἦν
ὁ πᾶς ἀριθμὸς ἐς τριακάδας δέκα
ναῶν, δεκάς δ' ἦν τῶνδε χωρὶς ἔκκριτος:
Ξέρξη δέ, καὶ γὰρ οἶδα, χιλιάς μὲν ἦν
ὧν ἦγε πλήθος, αἱ δ' ὑπέρκοποι τάχει
ἑκατὸν δις ἦσαν ἐπτά θ': ὧδ' ἔχει λόγος.
μὴ σοι δοκοῦμεν τῆδε λειφθῆναι μάχη;
ἀλλ' ὧδε δαίμων τις κατέφθειρε στρατόν,
τάλαντα βρίσας οὐκ ἰσορρόπῳ τύχῃ.
θεοὶ πόλιν σῶζουσι Παλλάδος θεᾶς.

Ἄτοσσα

ἔτ' ἄρ' Ἀθηνῶν ἔστ' ἀπόρθητος πόλις;

Ἄγγελος

ἀνδρῶν γὰρ ὄντων ἔρκος ἐστὶν ἀσφαλές.

Ἄτοσσα

ἀρχὴ δὲ ναυσὶ συμβολῆς τίς ἦν, φράσον:

τίνες κατήρξαν, πότερον Ἕλληνες, μάχης,
ἢ παῖς ἑμός, πλήθει καταυχῆσας νεῶν;

Ἄγγελος

ἦρξεν μὲν, ὦ δέσποινα, τοῦ παντὸς κακοῦ
φανεῖς ἀλάστωρ ἢ κακὸς δαίμων ποθέν.
ἀνὴρ γὰρ Ἕλλην ἐξ Ἀθηναίων στρατοῦ
ἐλθὼν ἔλεξε παιδὶ σῶ Ἰέρξη τάδε,
ὡς εἰ μελαίνης νυκτὸς ἴξεται κνέφας,
Ἕλληνες οὐ μενοῖεν, ἀλλὰ σέλμασιν
ναῶν ἐπανθορόντες ἄλλος ἄλλοσε
δρασμῶ κρυφαίῳ βίσιον ἐκσωσσίατο.
ὁ δ' εὐθύς ὡς ἤκουσεν, οὐ ξυνεῖς δόλον
Ἕλληνας ἀνδρὸς οὐδὲ τὸν θεῶν φθόνον,
πᾶσιν προφωνεῖ τόνδε ναυάρχους λόγον,
εὔτ' ἂν φλέγων ἀκτῖσιν ἥλιος χθόνα
λήξη, κνέφας δὲ τέμενος αἰθέρος λάβη,
τάξαι νεῶν στίφος μὲν ἐν στοίχοις τρισὶν
ἐκπλους φυλάσσειν καὶ πόρους ἀλιρρόθους,
ἄλλας δὲ κύκλω νῆσον Αἴαντος πέριξ:
ὡς εἰ μόρον φευξοῖσθ' Ἕλληνες κακόν,
ναυσὶν κρυφαίως δρασμὸν εὐρόντες τινά,
πᾶσιν στέρεσθαι κρατὸς ἦν προκείμενον.
τοσαῦτ' ἔλεξε κάρθ' ὑπ' εὐθύμου φρενός:
οὐ γὰρ τὸ μέλλον ἐκ θεῶν ἠπίστατο.
οἱ δ' οὐκ ἀκόσμως, ἀλλὰ πειθάρχῳ φρενὶ
δειπνόν τ' ἐπορσύνοντο, ναυβάτης τ' ἀνὴρ
τροποῦτο κώπην σκαλμὸν ἀμφ' εὐήρητον.
ἐπεὶ δὲ φέγγος ἡλίου κατέφθιτο
καὶ νύξ ἐπήει, πᾶς ἀνὴρ κώπης ἀναξ
ἐς ναῦν ἐχώρει πᾶς θ' ὄπλων ἐπιστάτης:
τάξις δὲ τάξιν παρεκάλει νεῶς μακρᾶς:
πλέουσι δ' ὡς ἕκαστος ἦν τεταγμένος,
καὶ πάννουχοι δὴ διάπλοον καθίστασαν
ναῶν ἄνακτες πάντα ναυτικὸν λεῶν.
καὶ νύξ ἐχώρει, κού μάλ' Ἑλλήνων στρατὸς
κρυφαῖον ἐκπλούν οὐδαμῆ καθίστατο:
ἐπεὶ γε μέντοι λευκόπωλος ἡμέρα
πᾶσαν κατέσχε γαῖαν εὐφεγγῆς ἰδεῖν,

πρῶτον μὲν ἠχῆ κέλαδος Ἑλλήνων πάρα
μολπηδὸν ἠυφήμησεν, ὄρθιον δ' ἄμα
ἀντηγάλαξε νησιώτιδος πέτρας
ἠχώ: φόβος δὲ πᾶσι βαρβάροις παρῆν
γνώμης ἀποσφαλεῖσιν: οὐ γὰρ ὡς φυγῆ
παιᾶν' ἐφύμνουσαν σεμνὸν Ἑλληνας τότε,
ἀλλ' ἐς μάχην ὀρμώντες εὐψύχῳ θράσει:
σάλπιγξ δ' αὐτῆ πάντ' ἐκεῖν' ἐπέφλεγεν.
εὐθύς δὲ κώπης ῥοθιάδος ξυνεμβολῆ
ἔπαισαν ἄλμην βρύχιον ἐκ κελεύματος,
θοῶς δὲ πάντες ἦσαν ἐκφανεῖς ἰδεῖν.
τὸ δεξιὸν μὲν πρῶτον εὐτάκτως κέρας
ἠγεῖτο κόσμῳ, δεύτερον δ' ὁ πᾶς στόλος
ἐπεξεχώρει, καὶ παρῆν ὁμοῦ κλύειν
πολλὴν βοήν, ἧ παῖδες Ἑλλήνων ἴτε,
ἐλευθεροῦτε πατρίδ', ἐλευθεροῦτε δὲ
παῖδας, γυναῖκας, θεῶν τε πατρῶων ἔδη,
θήκας τε προγόνων: νῦν ὑπὲρ πάντων ἀγών."
καὶ μὴν παρ' ἡμῶν Περσίδος γλώσσης ῥόθος
ὑπηγνῆσσε, κούκέτ' ἦν μέλλειν ἀκμή.
εὐθύς δὲ ναῦς ἐν νηὶ χαλκήρῃ στόλον
ἔπαισεν: ἦρξε δ' ἐμβολῆς Ἑλληνικῆ
ναῦς, κάποθραύει πάντα Φοινίσσης νεῶς
κόρυμβ', ἐπ' ἄλλην δ' ἄλλος ἠῦθυεν δόρυ.
τὰ πρῶτα μὲν νυν ῥεῦμα Περσικοῦ στρατοῦ
ἀντείχεν: ὡς δὲ πλῆθος ἐν στενωῶ νεῶν
ἤθροιστ' ἀρωγῆ δ' οὐτίς ἀλλήλοις παρῆν,
αὐτοὶ δ' ὑφ' αὐτῶν ἐμβόλοις χαλκοστόμοις
παίοντ', ἔθραυον πάντα κωπήρῃ στόλον,
Ἑλληνικαὶ τε νῆες οὐκ ἀφρασμόνως
κύκλῳ περίξ ἔθεινον, ὑπτιοῦτο δὲ
σκάφη νεῶν, θάλασσα δ' οὐκέτ' ἦν ἰδεῖν,
ναυαγίων πλῆθουσα καὶ φόνου βροτῶν.
ἀκταὶ δὲ νεκρῶν χοιράδες τ' ἐπλήθυον,
φυγῆ δ' ἀκόσμῳ πᾶσα ναῦς ἠρέσσετο,
ὄσαιπερ ἦσαν βαρβάρου στρατεύματος.
τοὶ δ' ὥστε θύννους ἢ τιν' ἰχθύων βόλον
ἀγαῖσι κωπῶν θραύμασιν τ' ἐρειπίων
ἔπαιον, ἐρράχιζον: οἰμωγῆ δ' ὁμοῦ

κωκύμασιν κατεῖχε πελαγίαν ἄλα,
ἕως κελαινῆς νυκτὸς ὄμμ' ἀφείλετο.
κακῶν δὲ πλήθος, οὐδ' ἂν εἰ δέκ' ἤματα
στοιχηγοροίην, οὐκ ἂν ἐκπλήσαιμί σοι.
εὖ γὰρ τόδ' ἴσθι, μηδὰμ' ἡμέρα μιᾶ
πλήθος τοσοῦτάριθμον ἀνθρώπων θανεῖν.

Ἄτοσσα
αἰαῖ, κακῶν δὴ πέλαγος ἔρρωγεν μέγα
Πέρσαις τε καὶ πρόπαντι βαρβάρων γένει.

Ἄγγελος
εὖ νυν τόδ' ἴσθι, μηδέπω μεσοῦν κακόν:
τοιάδ' ἐπ' αὐτοῖς ἦλθε συμφορὰ πάθους
ὡς τοῖσδε καὶ δις ἀντισηκῶσαι ῥοπή.
Ἄτοσσα

καὶ τίς γένοιτ' ἂν τῆσδ' ἔτ' ἐχθίων τύχη;
λέξον τίν' αὖ φῆς τήνδε συμφορὰν στρατῶ
ἐλθεῖν κακῶν ῥέπουσαν ἐς τὰ μάσσονα.

Ἄγγελος
Περσῶν ὅσοιπερ ἦσαν ἀκμαῖοι φύσιν,
ψυχὴν τ' ἄριστοι κεύγένειαν ἐκπρεπεῖς,
αὐτῶ τ' ἀνακτι πίστιν ἐν πρώτοις ἀεί,
τεθνᾶσιν αἰσχροῶς δυσκλεεστάτῳ μόρῳ.

Ἄτοσσα
οἱ ἄγὼ τάλαινα συμφορᾶς κακῆς, φίλοι.
ποιῶ μόρῳ δὲ τοῦσδε φῆς ὀλωλέναι;

Ἄγγελος
νῆσός τις ἔστι πρόσθε Σαλαμῖνος τόπων,
βαιά, δύσορμος ναυσίν, ἣν ὁ φιλόχορος
Πάν ἐμβατεύει, ποντίας ἀκτῆς ἔπι.
ἐνταῦθα πέμπει τοῦσδ', ὅπως, ὅταν νεῶν
φθαρέντες ἐχθροὶ νῆσον ἐκσφζοίατο,
κτείνοιεν εὐχείρωτον Ἑλλήνων στρατόν,
φίλους δ' ὑπεκσφζοιεν ἐναλίων πόρων,

κακῶς τὸ μέλλον ἱστορῶν. ὡς γὰρ θεὸς
ναῶν ἔδωκε κῦδος Ἑλλησιν μάχης,
αὐθημερὸν φράξαντες εὐχάλοικς δέμας
ὄπλοισι ναῶν ἐξέθρῳσκον: ἀμφὶ δὲ
κυκλοῦντο πᾶσαν νῆσον, ὥστ' ἀμηχανεῖν
ὅποιοι τράποιντο. πολλὰ μὲν γὰρ ἐκ χερῶν
πέτροισιν ἠράσσοντο, τοξικῆς τ' ἄπο
θώμιγγος ἰοὶ προσπίτνοντές ὤλλυσαν:
τέλος δ' ἐφορμηθέντες ἐξ ἐνὸς ρόθου
παίουσι, κρεοκοποῦσι δυστήνων μέλη,
ἕως ἀπάντων ἐξαπέφθειραν βίον.
Ξέρξης δ' ἀνώμωξεν κακῶν ὀρῶν βάθος:
ἔδραν γὰρ εἶχε παντὸς εὐαγῆ στρατοῦ,
ὕψηλὸν ὄχθον ἄγχι πελαγίας ἀλός:
ρήξας δὲ πέπλους κἀνακωκύσας λιγύ,
πεζῶ παραγγείλας ἄφαρ στρατεύματι,
ἴης ἀκόσμῳ ξὺν φυγῇ. τοιάνδε σοι
πρὸς τῆ πάροιθε συμφορὰν πάρα στένειν.

Ἄτοσσα

ὦ στυγνὲ δαῖμον, ὡς ἄρ' ἔψευσας φρενῶν
Πέρσας: πικρὰν δὲ παῖς ἐμὸς τιμωρίαν
κλεινῶν Ἀθηνῶν ἠῦρε, κοῦκ ἀπήρκεσαν
οὐδὲ πρόσθε Μαραθῶν βαρβάρων ἀπώλεσεν:
ὦν ἀντίποινα παῖς ἐμὸς πράξειν δοκῶν
τοσόνδε πληθὸς πημάτων ἐπέσπασεν.
σύ δ' εἶπέ, ναῶν αἰ πεφεύγασιν μόρον,
ποῦ τάσδ' ἔλειπες: οἴσθα σημῆναι τορῶς;

Ἄγγελος

ναῶν γε ταγοὶ τῶν λειμιμένων σύδη
κατ' οὐρον οὐκ εὐκοσμον αἶρονται φυγῆν:
στρατὸς δ' ὁ λοιπὸς ἐν τε Βοιωτῶν χθονὶ
διώλλυθ', οἱ μὲν ἀμφὶ κρηναῖον γάνος
δίψη πονοῦντες, οἱ δ' ὑπ' ἄσθματος κενοὶ
διεκπερῶμεν ἐς τε Φωκῆων χθόνα
καὶ Δωρίδ' αἴαν, Μηλιᾶ τε κόλπον, οὔ
Σπερχειὸς ἄρδει πεδίον εὐμενεῖ ποτῶ:
κάντεῦθεν ἡμᾶς γῆς Ἀχαιίδος πέδον

καὶ Θεσσαλῶν πόλεις ὑπεσπανισμένους
βορᾶς ἐδέξαντ' : ἔνθα δὴ πλεῖστοι ἴθانون
δίψη τε λιμῶ τ' : ἀμφότερα γὰρ ἦν τάδε.
Μαγνητικὴν δὲ γαῖαν ἔς τε Μακεδόνων
χώραν ἀφικόμεσθ' , ἐπ' Ἀξίου πόρον,
Βόλβης θ' ἔλειον δόνακα, Πάγγαιόν τ' ὄρος,
Ἡδωνίδ' αἶαν: νυκτὶ δ' ἐν ταύτῃ θεὸς
χειμῶν ἄωρον ὤρσε, πήγνουσιν δὲ πᾶν
ῥέεθρον ἀγνοῦ Στρυμόνος, θεοῦς δὲ τις
τὸ πρὶν νομίζων οὐδαμοῦ τότ' ἠϋχετο
λιταῖσι, γαῖαν οὐρανόν τε προσκυνῶν.
ἐπεὶ δὲ πολλὰ θεοκλυτῶν ἐπαύσατο
στρατός, περᾶ κρυσταλλοπήγα διὰ πόρον:
χῶστις μὲν ἡμῶν πρὶν σκεδασθῆναι θεοῦ
ἀκτῖνας ὠρμήθη, σεσωσμένος κυρεῖ.
φλέγων γὰρ ἀύγαῖς λαμπρὸς ἡλίου κύκλος
μέσον πόρον διήκε, θερμαίνων φλογί.
πίπτον δ' ἐπ' ἀλλήλοισιν: ἠτύχει δὲ τοι
ὄστις τάχιστα πνεῦμ' ἀπέρρηξεν βίου.
ὄσοι δὲ λοιποὶ κάτυχον σωτηρίας,
Θρήκην περάσαντες μόγις πολλῶ πόνῳ,
ἤκουσιν ἐκφυγόντες, οὐ πολλοὶ τινες,
ἐφ' ἔσπιούχον γαῖαν: ὡς στένειν πόλιν
Περσῶν, ποθοῦσαν φιλότατην ἠβὴν χθονός.
ταῦτ' ἔστ' ἀληθῆ: πολλὰ δ' ἐκλείπω λέγων
κακῶν ἃ Πέρσαις ἐγκατέσκηψεν θεός.

Χορός

ὦ δυσπόνητε δαῖμον, ὡς ἄγαν βαρὺς
ποδοῖν ἐνήλου παντὶ Περσικῶ γένει.

Ἄτοσσα

οἱ ἴγῳ τάλαινα διαπεπραγμένου στρατοῦ:
ὦ νυκτὸς ὄψις ἐμφανῆς ἐνυπνίων,
ὡς κάρτα μοι σαφῶς ἐδήλωσας κακά.
ὕμεῖς δὲ φαύλως αὐτ' ἄγαν ἐκρίνατε.
ὁμῶς δ' , ἐπειδὴ τῆδ' ἐκύρωσεν φάτις
ὕμῶν, θεοῖς μὲν πρῶτον εὐξασθαι θέλω:
ἔπειτα Γῆ τε καὶ φθιτοῖς δωρήματα

ἤξω λαβοῦσα πέλανον ἔξ οἴκων ἐμῶν,—
ἐπίσταμαι μὲν ὡς ἐπ' ἐξειργασμένοις,
ἀλλ' ἐς τὸ λοιπὸν εἴ τι δὴ λῶον πέλοι.
ὕμᾱς δὲ χρὴ ἵπὶ τοῖσδε τοῖς πεπραγμένοις
πιστοῖσι πιστὰ ξυμφέρειν βουλευύματα:
καὶ παῖδ', ἐάν περ δεῦρ' ἐμοῦ πρόσθεν μόλη,
παρηγορεῖτε, καὶ προπέμπετ' ἐς δόμους,
μὴ καί τι πρὸς κακοῖσι προσθῆται κακόν.
ὦ Ζεῦ βασιλεῦ, νῦν <γάρ> Περσῶν
τῶν μεγαλαύχων καὶ πολυάνδρων
στρατιὰν ὀλέσας
ἄστῃ τὸ Σούσων ἠδ' Ἀγβατάνων
πένθει δνοφερῷ κατέκρυψας;
πολλαὶ δ' ἀταλαῖς χερσὶ καλύπτρας
κατερεικόμεναι
διαμυδαλέοις δάκρυσι κόλπους
τέγγουσ', ἄλγους μετέχουσαι.
αἱ δ' ἀβρόγοι Περσίδες ἀνδρῶν
ποθέουσαι ἰδεῖν ἀρτιζυγίαν,
λέκτρων εὐνάς ἀβροχίτῳνας,
χλιδανῆς ἤβης τέρψιν, ἀφείσαι,
πενθοῦσι γόοις ἀκορεστοτάτοις.
κάγῳ δὲ μόρον τῶν οἰχομένων
αἴρω δοκίμως πολυπενθῆ.
νῦν γὰρ δὴ πρόπασα μὲν στένει γαῖ'
Ἀσιάς ἐκκενουμένα.
Ξέρξης μὲν ἄγαγεν, ποποῖ,
Ξέρξης δ' ἀπώλεσεν, τοτοῖ,
Ξέρξης δὲ πάντ' ἐπέσπε δυσφρόνως
βαρίδεσσι ποντίας.
τίπτε Δαρεῖος μὲν οὐ-
τω τότε' ἀβλαβῆς ἐπῆν
τόξαρχος πολιήταις,
Σουσίδαις φίλος ἄκτωρ;
πεζοὺς τε γὰρ καὶ θαλασσίους
λινόπτεροι κυανώπιδες
νᾶες μὲν ἄγαγον, ποποῖ,
νᾶες δ' ἀπώλεσαν, τοτοῖ,
νᾶες πανωλέθροισιν ἐμβολαῖς,

αἶ τ' Ἰαόνων χέρες.
τυτθὰ δ' ἐκφυγεῖν ἄνακτ'
αὐτὸν εἰσακούομεν
Θρήκης ἄμ πεδιήρεις
δυσχίμους τε κελεύθους.
τοὶ δ' ἄρα πρωτόμοιροι, φεῦ,
λειφθέντες πρὸς ἀνάγκας, ἤέ,
ἀκτὰς ἀμφὶ Κυχρείας, ὅᾃ,
<σύρονται>: στένε καὶ δακνά-
ζου, βαρὺ δ' ἀμβόασον
οὐράνι' ἄχη, ὅᾃ:
τεῖνε δὲ δυσβάυκτον
βοᾶτιν τάλαιναν αὐδάν.
γναπτόμενοι δὲ δίνα, φεῦ,
σκύλλονται πρὸς ἀναύδων, ἤέ,
παίδων τᾶς ἀμιάντου, ὅᾃ.
πενθεῖ δ' ἄνδρα δόμος στερη-
θεῖς τοκέες τ' ἄπαιδες
δαιμόνι' ἄχη, ὅᾃ,
δυρόμενοι γέροντες
τὸ πᾶν δὴ κλύουσιν ἄλγος.
τοὶ δ' ἀνά γᾶν Ἀσίαν δὴν
οὐκέτι περσονομοῦνται,
οὐδ' ἔτι δασμοφοροῦσιν
δεσποσύνοισιν ἀνάγκαις,
οὐδ' ἐς γᾶν προπίτνοντες
ἄζονται: βασιλεία
γὰρ διόλωλεν ἰσχύς.
οὐδ' ἔτι γλῶσσα βροτοῖσιν
ἐν φυλακαῖς: λέλυται γὰρ
λαὸς ἐλεύθερα βάζειν,
ὡς ἐλύθη ζυγὸν ἀλκᾶς.
αἶμαχθεῖσα δ' ἄρουραν
Αἴαντος περικλύστα
νᾶσος ἔχει τὰ Περσᾶν.

Ἄτοσσα

φίλοι, κακῶν μὲν ὅστις ἔμπειρος κυρεῖ,
ἐπίσταται βροτοῖσιν ὡς ὅταν κλύδων

κακῶν ἐπέλθη πάντα δειμαίνειν φιλεῖ:
ὅταν δ' ὁ δαίμων εὐροῆ, πεποιθέναι
τὸν αὐτὸν αἰεὶ δαίμον' οὐριεῖν τύχην.
ἐμοὶ γὰρ ἤδη πάντα μὲν φόβου πλέα
ἐν ὄμμασιν τάνταῖα φαίνεται θεῶν,
βοᾷ δ' ἐν ὧσὶ κέλαδος οὐ παιώνιος:
τοῖα κακῶν ἔκπληξις ἐκφοβεῖ φρένας.
τοιγὰρ κέλευθον τήνδ' ἄνευ τ' ὀχημάτων
χλιδῆς τε τῆς πάροιθεν ἐκ δόμων πάλιν
ἔστειλα, παιδὸς πατρὶ πρευμενεῖς χοὰς
φέρους', ἅπερ νεκροῖσι μειλικτήρια,
βοός τ' ἀφ' ἀγνῆς λευκὸν εὐποτον γάλα,
τῆς τ' ἀνθεμουργοῦ στάγμα, παμφαῆς μέλι,
λιβάσιν ὑδρηλαῖς παρθένου πηγῆς μέτα,
ἀκήρατόν τε μητρὸς ἀγρίας ἅπο
ποτὸν παλαιᾶς ἀμπέλου γάνος τόδε:
τῆς τ' αἰὲν ἐν φύλλοισι θαλλούσης βίον
ξανθῆς ἐλαίας καρπὸς εὐώδης πάρα,
ἄνθη τε πλεκτά, παμφόρου γαίας τέκνα,
ἀλλ', ὦ φίλοι, χοαῖσι ταῖσδε νερτέρων
ὑμνοὺς ἐπευφημεῖτε, τόν τε δαίμονα
Δαρεῖον ἀνακαλεῖσθε, γαπότους δ' ἐγὼ
τιμὰς προπέμψω τάσδε νερτέροις θεοῖς.

Χορός

βασίλεια γύναι, πρέσβος Πέρσαις,
σύ τε πέμπε χοὰς θαλάμους ὑπὸ γῆς,
ἡμεῖς θ' ὑμνοὺς αἰτησόμεθα
φθιμένων πομπούς
εὐφρονας εἶναι κατὰ γαίας.
ἀλλά, χθόνιοι δαίμονες ἀγνοί,
Γῆ τε καὶ Ἑρμῆ, βασιλεῦ τ' ἐνέρων,
πέμψατ' ἔνερθεν ψυχὴν ἐς φῶς:
εἰ γάρ τι κακῶν ἄκος οἶδε πλέον,
μόνος ἂν θνητῶν πέρας εἶποι.
ἦ ῥ' αἰεὶ μου μακαρίτας
ἰσοδαίμων βασιλεὺς
βάρβαρ' ἀσαφηνῆ

ιέντος τὰ παναίολ' αἰ-
ανῆ δύσθροα βάγματ', ἧ
παντάλαν' ἄχη διαβοάσω;
νέρθεν ἄρα κλύει μου;
ἀλλὰ σύ μοι Γᾶ τε καὶ ἄλλοι
χθονίων ἀγεμόνες
δαίμονα μεγαυχῆ
ιόντ' αἰνέσατ' ἐκ δόμων,
Περσᾶν Σουσιγενῆ θεόν:
πέμπετε δ' ἄνω οἶον οὐπῶ
Περσίς αἶ' ἐκάλυψεν.
ἧ φίλος ἀνὴρ, φίλος ὄχθος:
φίλα γὰρ κέκευθεν ἦθη.
Ἄιδωνεύς δ' ἀναπομ-
πὸς ἀνείης, Ἄιδωνεύς,
θεῖον ἀνάκτορα Δαριάνα. ἡέ.
οὐδὲ γὰρ ἄνδρας ποτ' ἀπώλλυ
πολεμοφθόροισιν ἄταις,
θεομήστῳ δ' ἐκικλή-
σκετο Πέρσαις, θεομήστῳ δ'
ἔσκεν, ἐπεὶ στρατὸν εὖ ποδοῦχει. ἡέ.
βαλὴν, ἀρχαῖος βαλὴν,
ἴθι, ἰκοῦ:
ἔλθ' ἐπ' ἄκρον κόρυμβον ὄχθου,
κροκόβαπτον ποδὸς εὐμαριν ἀείρων,
βασίλειου τιάρας
φάλαρον πιφαύσκων.
βάσκε πάτερ ἄκακε Δαριάν, οἶ.
ὅπως αἰανῆ κλύης
νέα τ' ἄχη,
δέσποτα δεσπότη φάνηθι.
Στυγία γὰρ τις ἐπ' ἀχλὺς πεπόταται:
νεολαία γὰρ ἦδη
κατὰ πᾶς ὄλωλεν.
βάσκε πάτερ ἄκακε Δαριάν, οἶ.
αἰσὶ αἰσὶ:
ὦ πολὺκλαυτε φίλοισι θανών,
τί τᾶδε δυνάτα δυνάτα
περὶ τᾶ σᾶ δίδυμα [διαγόνε] ἀμάρτια;†

πάσαι γὰ τᾷδ'
ἐξέφθινται τρῖσκαλμοι
νάες ἄναες ἄναες.

Εἶδωλον Δαρείου
ὦ πιστὰ πιστῶν ἤλικές θ' ἤβης ἐμῆς
Πέρσαι γεραιοί, τίνα πόλις πονεῖ πόνον;
στένει, κέκοπται, καὶ χαράσεται πέδον.
λεύσσω δ' ἄκοιτιν τὴν ἐμὴν τάφου πέλας
ταρβῶ, χοὰς δὲ πρευμενῆς ἐδεξάμην.
ὕμεῖς δὲ θρηνεῖτ' ἐγγύς ἐστῶτες τάφου
καὶ ψυχαγωοῖς ὀρθιάζοντες γόοις
οἰκτρῶς καλεῖσθέ μ' : ἐστὶ δ' οὐκ εὐέξοδον,
ἄλλως τε πάντως χοὶ κατὰ χθονὸς θεοὶ
λαβεῖν ἀμείνους εἰσὶν ἢ μεθιέναι.
ὅμως δ' ἐκείνοις ἐνδυναστεύσας ἐγὼ
ἦκω. τάχυνε δ' ὡς ἄμεμπτος ὦ χρόνου.
τί ἐστι Πέρσαις νεοχμὸν ἐμβριθὲς κακόν:

Χορός
σέβομαι μὲν προσιδέσθαι,
σέβομαι δ' ἀντία λέξαι
σέθεν ἀρχαίῳ περὶ τάρβει.

Δαρεῖος
ἀλλ' ἐπεὶ κάτωθεν ἦλθον σοῖς γόοις πεπεισμένος,
μὴ τι μακιστῆρα μῦθον, ἀλλὰ σύντομον λέγων
εἶπε καὶ πέραινε πάντα, τὴν ἐμὴν αἰδῶ μεθείς.

Χορός
δίεμαι μὲν χαρίσασθαι,
δίεμαι δ' ἀντία φάσθαι,
λέξας δύσλεκτα φίλοισιν.

Δαρεῖος
ἀλλ' ἐπεὶ δέος παλαιὸν σοὶ φρενῶν ἀνθίσταται,
τῶν ἐμῶν λέκτρων γεραιὰ ξύννομ' εὐγενές γύναι,
κλαυμάτων λήξασα τῶνδε καὶ γόων σαφές τί μοι
λέξον: ἀνθρώπεια δ' ἄν τοι πῆματ' ἄν τύχοι βροτοῖς.

πολλά μὲν γὰρ ἐκ θαλάσσης, πολλά δ' ἐκ χέρσου κακὰ
γίγνεται θνητοῖς, ὁ μάλιστα βίωτος ἦν ταθῆ, πρόσω.

Ἄτοσσα

ὦ βροτῶν πάντων ὑπερσχῶν ὄλβον εὐτυχεῖ πότμῳ
ὡς ἕως τ' ἔλευσες αὐγάς ἡλίου ζηλωτὸς ὦν
βίωτον εὐαίωνα Πέρσαις ὡς θεὸς διήγαγες,
νῦν τέ σε ζηλῶ θανόντα, πρὶν κακῶν ἰδεῖν βάθος.
πάντα γάρ, Δαρεῖ' ἀκούσῃ μῦθον ἐν βραχεῖ χρόνῳ.
διαπεπόρθηται τὰ Περσῶν πράγμαθ', ὡς εἰπεῖν ἔπος.

Δαρεῖος

τίνι τρόπῳ; λοιμοῦ τις ἦλθε σκηπτὸς ἢ στάσις πόλει;

Ἄτοσσα

οὐδαμῶς: ἀλλ' ἀμφ' Ἀθήνας πᾶς κατέφθαρται στρατὸς.

Δαρεῖος

τίς δ' ἐμῶν ἐκεῖσε παίδων ἐστρατηλάτει; φράσον.

Ἄτοσσα

θούριος Ξέρξης, κενώσας πᾶσαν ἠπειροῦ πλάκα.

Δαρεῖος

πεζὸς ἢ ναύτης δὲ πείραν τήνδ' ἐμώρανεν τάλας;

Ἄτοσσα

ἀμφοτέρα: διπλοῦν μέτωπον ἦν δυοῖν στρατευμάτοιιν.

Δαρεῖος

πῶς δὲ καὶ στρατὸς τοσόσδε πεζὸς ἦνυσεν περᾶν;

Ἄτοσσα

μηχαναῖς ἔξευξεν Ἑλλης πορθμόν, ὥστ' ἔχειν πόρον.

Δαρεῖος

καὶ τόδ' ἐξέπραξεν, ὥστε Βόσπορον κληῖσαι μέγαν:

Ἄτοσσα

ὦδ' ἔχει: γνώμης δέ πού τις δαιμόνων ξυνήψατο.

Δαρεῖος

φεῦ, μέγας τις ἦλθε δαίμων, ὥστε μὴ φρονεῖν καλῶς.

Ἄτοσσα
ὡς ἰδεῖν τέλος πάρεστιν οἶον ἦνυσεν κακόν.

Δαρεῖος
καὶ τί δὴ πράξασιν αὐτοῖς ὧδ' ἐπιστενάζετε;

Ἄτοσσα
ναυτικὸς στρατὸς κακωθεὶς πεζὸν ὤλεσε στρατόν.

Δαρεῖος
ὧδε παμπήδην δὲ λαὸς πᾶς κατέφθαρται δορί;

Ἄτοσσα
πρὸς τάδ' ὡς Σούσων μὲν ἄστυ πᾶν κενανδρίαν στένει.

Δαρεῖος
ὧ πόποι κεδνῆς ἀρωγῆς κάπικουρίας στρατοῦ.

Ἄτοσσα
Βακτρῶν δ' ἔρρει πανώλης δῆμος, οὐδέ τις γέρων.

Δαρεῖος
ὧ μέλεος, οἶαν ἄρ' ἦβην ξυμμάχων ἀπώλεσεν.

Ἄτοσσα
μονάδα δὲ Ξέρξην ἔρημόν φασιν οὐ πολλῶν μέτα—

Δαρεῖος
πῶς τε δὴ καὶ ποῖ τελευτᾷν; ἔστι τις σωτηρία;

Ἄτοσσα
ἄσμενον μολεῖν γέφυραν γαῖν δυοῖν ζευκτηρίαν.

Δαρεῖος
καὶ πρὸς ἠπειρον σεσῶσθαι τήνδε, τοῦτ' ἐτήτυμον;

Ἄτοσσα
ναί: λόγος κρατεῖ σαφηνῆς τοῦτό γ', οὐδ' ἔνι στάσις.

Δαρειός

φεῦ, ταχεῖά γ' ἦλθε χρησῶν πράξις, ἐς δὲ παῖδ' ἐμόν
Ζεὺς ἀπέσκηψεν τελευτὴν θεσφάτων: ἐγὼ δὲ που
διὰ μακροῦ χρόνου τάδ' ἠῦχουν ἐκτελευτήσειν θεοῦς:
ἀλλ' ὅταν σπεύδῃ τις αὐτός, χῶ θεὸς συνάπτεται.
νῦν κακῶν ἔοικε πηγὴ πᾶσιν ἠύρησθαι φίλοις.
παῖς δ' ἐμός τάδ' οὐ κατειδῶς ἤνυσεν νέῳ θράσει:
ὅστις Ἑλλήσποντον ἱρὸν δοῦλον ὡς δεσμώμασιν
ἤλπισε σχήσειν ῥέοντα, Βόσπορον ῥόον θεοῦ:
καὶ πόρον μετερρύθμιζε, καὶ πέδαις σφυρηλάτους
περιβαλὼν πολλὴν κέλευθον ἤνυσεν πολλῶ στρατῶ,
θνητὸς ὦν θεῶν τε πάντων ῥετ', οὐκ εὐβουλίᾳ,
καὶ Ποσειδῶνος κρατήσειν. πῶς τάδ' οὐ νόσος φρενῶν
εἶχε παῖδ' ἐμόν; δέδοικα μὴ πολὺς πλοῦτου πόνος
οὐμὸς ἀνθρώποις γένηται τοῦ φθάσαντος ἀρπαγῆ.

Ἄτοσσα

ταῦτά τοι κακοῖς ὁμιλῶν ἀνδράσιν διδάσκειται
θούριος Ξέρξης: λέγουσι δ' ὡς σὺ μὲν μέγαν τέκνοις
πλοῦτον ἐκτήσω ξὺν αἰχμῇ, τὸν δ' ἀνανδρίας ὑπο
ἔνδον αἰχμάζειν, πατρῶον δ' ὄλβον οὐδὲν αὐξάνειν.
τοιᾶδ' ἐξ ἀνδρῶν ὄνειδη πολλάκις κλύων κακῶν
τήνδ' ἐβούλευσεν κέλευθον καὶ στράτευμ' ἐφ' Ἑλλάδα.

Δαρειός

τοιγάρ σφιν ἔργον ἐστὶν ἐξεργασμένον
μέγιστον, ἀείμνηστον, οἷον οὐδέπω
τόδ' ἄστου Σούσων ἐξεκείνωσεν πεσόν,
ἐξ οὔτε τιμὴν Ζεὺς ἀναξ τήνδ' ὤπασεν,
ἐν' ἀνδρ' ἀπάσης Ἀσίδος μηλοτρόφου
ταγεῖν, ἔχοντα σκῆπτρον εὐθυνητήριον.
Μῆδος γάρ ἦν ὁ πρῶτος ἡγεμῶν στρατοῦ:
ἄλλος δ' ἐκείνου παῖς τόδ' ἔργον ἤνυσεν:
φρένες γὰρ αὐτοῦ θυμὸν ὠακοστρόφουν.
τρίτος δ' ἀπ' αὐτοῦ Κῦρος, εὐδαίμων ἀνὴρ,
ἄρξας ἔθηκε πᾶσιν εἰρήνην φίλοις:
Λυδῶν δὲ λαὸν καὶ Φρυγῶν ἐκτήσατο,
Ἴωνίαν τε πᾶσαν ἤλασεν βίᾳ.
θεὸς γὰρ οὐκ ἤχθηρεν, ὡς εὐφρων ἔφου.
Κύρου δὲ παῖς τέταρτος ἠῦθυε στρατόν.

πέμπτος δὲ Μάρδος ἦρξεν, αἰσχύνῃ πάτρα
θρόνοισί τ' ἀρχαίοισι: τὸν δὲ σὺν δόλῳ
Ἄρταφρένης ἔκτεινεν ἐσθλὸς ἐν δόμοις,
ξὺν ἀνδράσιν φίλοισιν, οἷς τόδ' ἦν χρέος.
[Ἔκτος δὲ Μάραφισ, ἔβδομος δ' Ἄρταφρένης.]
κἀγὼ πάλου τ' ἔκυρσα τοῦπερ ἤθελον,
κάπεστράτευσα πολλὰ σὺν πολλῶ στρατῶ:
ἀλλ' οὐ κακὸν τοσόνδε προσέβαλον πόλει.
Ξέρξης δ' ἐμὸς παῖς ὦν νέος νέα φρονεῖ,
κοῦ μνημονεύει τὰς ἐμὰς ἐπιστολάς:
εὖ γὰρ σαφῶς τόδ' ἴστ', ἐμοὶ ξυνήλικες,
ἅπαντες ἡμεῖς, οἳ κράτη τάδ' ἔσχομεν,
οὐκ ἂν φανείμεν πῆματ' ἔρξαντες τόσα.

Χορός

τί οὔν, ἄναξ Δαρεῖε, ποῖ καταστρέφεις
λόγων τελευτήν; πῶς ἂν ἐκ τούτων ἐπι
πράσσοιμεν ὡς ἄριστα Περσικὸς λεώς;

Δαρεῖος

εἰ μὴ στρατεύοισθ' ἐς τὸν Ἑλλήνων τόπον,
μηδ' εἰ στράτευμα πλεῖον τὸ Μηδικόν.
αὐτὴ γὰρ ἡ γῆ ξύμμαχος κείνοις πέλει.

Χορός

πῶς τοῦτ' ἔλεξας, τίνοι τρόπῳ δὲ συμμαχεῖ;

Δαρεῖος

κτείνουσα λιμῶ τοὺς ὑπερπόλλους ἄγαν.

Χορός

ἀλλ' εὐσταλῆ τοι λεκτὸν ἀροῦμεν στόλον.

Δαρεῖος

ἀλλ' οὐδ' ὁ μείνας νῦν ἐν Ἑλλάδος τόποις
στρατὸς κυρήσει νοστήμου σωτηρίας.

Χορός

πῶς εἶπας; οὐ γὰρ πᾶν στράτευμα βαρβάρων
περᾶ τὸν Ἑλλῆς πορθμὸν Εὐρώπης ἄπο;

Δαρειῖος

παῦροι γε πολλῶν, εἴ τι πιστεῦσαι θεῶν
 χρῆ θεσφάτοισιν, ἐς τὰ νῦν πεπραγμένα
 βλέπαντα: συμβαίνει γὰρ οὐ τὰ μέν, τὰ δ' οὔ.
 κείπερ τάδ' ἐστί, πλήθος ἔκκριτον στρατοῦ
 λείπει κεναῖσιν ἐλπίσιν πεπεισμένος,
 μίνουσι δ' ἔνθα πεδίον Ἀσωπὸς ῥοαῖς
 ἄρδει, φίλον πάσμα Βοιωτῶν χθονί:
 οὐ σφιν κακῶν ὕψιστ' ἐπαμμένει παθεῖν,
 ὕβρεως ἄποινα κἀθέων φρονημάτων:
 οἱ γῆν μολόντες Ἑλλάδ' οὐ θεῶν βρέτη
 ἤδοῦντο συλᾶν οὐδὲ πιμπράναι νεώς:
 βωμοὶ δ' αἴστοι, δαιμόνων θ' ἰδρύματα
 πρόρριζα φύρδην ἐξανέστραπται βάθρων.
 τοιγὰρ κακῶς δράσαντες οὐκ ἐλάσσονα
 πάσχουσι, τὰ δὲ μέλλουσι, κούδέπω κακῶν
 κρηνὶς ἀπέσβηκ' ἀλλ' ἔτ' ἐκπιδύεται.
 τόσος γὰρ ἔσται πέλανος αἱματοσφαγῆς
 πρὸς γῆ Πλαταιῶν Δωρίδος λόγχης ὕπο:
 θῖνες νεκρῶν δὲ καὶ τριτοσπόρῳ γονῆ
 ἄφωνα σηματοῦσιν ὄμμασιν βροτῶν
 ὡς οὐχ ὑπέρφου θνητὸν ὄντα χρῆ φρονεῖν.
 ὕβρις γὰρ ἐξανθοῦς ἐκάρπωσεν στάχυν
 ἄτης, ὅθεν πάγκλαυτον ἐξαμᾶ θέρος.
 τοιαῦθ' ὀρῶντες τῶνδε τάπιτίμια
 μέμνησθ' Ἀθηνῶν Ἑλλάδος τε, μηδέ τις
 ὑπερφρονήσας τὸν παρόντα δαίμονα
 ἄλλων ἐρασθεὶς ὄλβον ἐκχέη μέγαν.
 Ζεὺς τοι κολαστὴς τῶν ὑπερκόμπων ἄγαν
 φρονημάτων ἔπεστιν, εὐθυνος βαρύς.
 πρὸς ταῦτ' ἐκεῖνον, σωφρονεῖν κεχρημένον,
 πινύσκετ' εὐλόγοισι νουθετήμασιν,
 λῆξαι θεοβλαβοῦνθ' ὑπερκόμπῳ θράσει.
 σύ δ', ὦ γεραιὰ μήτηρ ἢ Ξέρξου φίλη,
 ἐλθοῦς ἐς οἶκους κόσμον ὅστις εὐπρεπῆς
 λαβοῦς' ὑπαντίαζε παιδί. πάντα γὰρ
 κακῶν ὑπ' ἄλγους λακίδες ἀμφὶ σώματι
 στημορραγοῦσι ποικίλων ἐσθημάτων.
 ἀλλ' αὐτὸν εὐφρόνως σὺ πράυνον λόγοις:

μόνης γάρ, οἶδα, σοῦ κλύων ἀνέξεται.
ἐγὼ δ' ἄπειμι γῆς ὑπὸ ζόφον κάτω.
ὕμεῖς δέ, πρέσβεις, χαίρετ', ἐν κακοῖς ὁμῶς
ψυχῇ διδόντες ἡδονὴν καθ' ἡμέραν,
ὡς τοῖς θανοῦσι πλοῦτος οὐδὲν ὠφελεῖ.

Χορός

ἢ πολλὰ καὶ παρόντα καὶ μέλλοντ' ἔτι
ἤλγης' ἀκούσας βαρβάροισι πήματα.

Ἄτοσσα

ὦ δαῖμον, ὡς με πόλλ' ἐσέρχεται κακὰ
ἄλγη, μάλιστα δ' ἦδε συμφορὰ δάκνει,
ἀτιμίαν γε παιδὸς ἀμφὶ σώματι
ἐσθημάτων κλύουσας, ἢ νιν ἀμπέχει.
ἀλλ' εἴμι, καὶ λαβοῦσα κόσμον ἐκ δόμων
ὑπαντιάζειν παιδί μου πειράσομαι.
οὐ γὰρ τὰ φίλτατ' ἐν κακοῖς προδώσομεν.

Χορός

ὦ πόποι ἢ μεγάλας ἀγαθᾶς τε πο-
λισσονόμου βιοτᾶς ἐπεκύρσαμεν,
εὔθ' ὁ γηραιὸς
πανταρκῆς ἀκάκας
ἄμαχος βασιλεὺς
ἰσόθεος Δαρεΐος ἄρχε χώρας.
πρῶτα μὲν εὐδοκίμους στρατιάς ἀπε-
φαινόμεθ', ἠδὲ νομίσματα πύργινα
πάντ' ἐπηύθυνε,
νόστοι δ' ἐκ πολέμων
ἀπόνους ἀπαθεῖς
<ἀνέρας> εὔπρασσοντας ἄγον οἴκους.
ὄσας δ' εἶλε πόλεις πόρον
οὐ διαβάς Ἄλυος ποταμοῖο,
οὐδ' ἀφ' ἐστίας συθείς,
οἶαι Στρυμονίου πελά-
γους Ἀχελωίδες εἰσὶ πάροικοι
Θρηκίων ἐπαύλων,
λίμνας τ' ἔκτοθεν αἰ κατὰ

χέρσον ἐληλαμέναι πέρι πύργον
τοῦδ' ἄνακτος ἄιον,
Ἕλλας τ' ἀμφὶ πόρον πλατὺν
εὐχόμεναι, μυχία τε Προποντίς,
καὶ στόμωμα Πόντου:
νᾶσοί θ' αἶ κατὰ πρῶν'
ἄλιον περὶ κλυστοὶ
τᾷδε γὰ προσήμεναι
οἶα Λέσβος ἔλαι-
όφυτός τε Σάμος, Χίος
ἠδὲ Πάρος, Νάξος, Μύκο-
νος, Τήνῳ τε συνάπτους'
Ἄνδρος ἀγχιγείτων,
καὶ τὰς ἀγχιάλους
ἐκράτυνε μεσάκτους,
Λῆμνον, Ἰκάρου θ' ἔδος,
καὶ Ῥόδον ἠδὲ Κνίδον
Κυπρίας τε πόλεις, Πάφον,
ἠδὲ Σόλους, Σαλαμῖνά τε,
τᾶς νῦν ματρόπολις τῶνδ'
αἰτία στεναγμῶν.
καὶ τὰς εὐκτεάνους κατὰ
κλῆρον Ἰαόνιον πολυάνδρους
Ἑλλάνων ἐκράτει σφετέραις φρεσίν.
ἀκάματον δὲ παρῆν σθένος
ἀνδρῶν τευχηστήρων
παμμίκτων τ' ἐπικούρων.
νῦν δ' οὐκ ἀμφιλόγως
θεότρεπτα τάδ' αὖ
φέρομεν πολέμοισι
δμαθέντες μεγάλως
πλαγαῖσι ποντίαισιν.

Ξέρξης

ἰώ,

δύστηνος ἐγὼ στυγεραῖς μοίρας
τῆσδε κυρήσας ἀτεκμαρτοτάτης,
ὡς ὠμοφρόνως δαίμων ἐνέβη
Περσῶν γενεᾶ: τί πάθω τλήμων;

λέλυται γὰρ ἔμοι γυίων ῥώμη
τήνδ' ἠλικίαν ἐσιδόντ' ἀστῶν.
εἴθ' ὄφελεν, Ζεῦ, κάμῃ μετ' ἀνδρῶν
τῶν οἰχομένων
θανάτου κατὰ μοῖρα καλύψαι.

Χορός
ὄτοτοῖ, βασιλεῦ, στρατιᾶς ἀγαθῆς
καὶ περσονόμου τιμῆς μεγάλης,
κόσμου τ' ἀνδρῶν,
οὐς νῦν δαίμων ἐπέκειρεν.
γὰ δ' αἰάζει τὰν ἐγγαίαν
ἤβαν Ξέρξα κταμέναν Ἴδου
σάκτορι Περσᾶν. ἀδοβάται γὰρ
πολλοὶ φῶτες, χώρας ἄνθος,
τοξοδάμαντες, πάνυ ταρφύς τις
μυριάς ἀνδρῶν, ἐξέφθινται.
αἰαῖ αἰαῖ κεδνᾶς ἀλκᾶς.
Ἄσια δὲ χθῶν, βασιλεῦ γαίας,
αἰνῶς αἰνῶς
ἐπὶ γόνυ κέκλιται.

Ξέρξης
ὄδ' ἐγώ, οἰοῖ, αἰακτὸς
μέλεος γέννα γὰρ τε πατρώα
κακὸν ἄρ' ἐγενόμαν.

Χορός
πρόσφθογγόν σοι νόστου τὰν
κακοφάτιδα βοάν,
κακομέλετον ἴαν
Μαριανδουοῦ θρηνητῆρος
πέμψω πέμψω,
πολύδακρυν ἰαχάν.

Ξέρξης
ἴετ' αἰανῆ [καὶ] πάνδυρτον
δύσθροον αὐδάν. δαίμων γὰρ ὄδ' αὖ
μετάτροπος ἐπ' ἔμοί.

Χορός

ἤσω τοι τὰν πάνδурτον,
σὰ πάθη τε σέβων
ἀλίτυπά τε βάρη,
πόλεως γέννας πενθητήρος:
<κλάγω> κλάγω
δὲ γόνον ἀρίδακρυν.
Ξέρξης
Ἴάνων γὰρ ἀπηύρα,
Ἴάνων ναύφρακτος
Ἄρης ἑτεραλκῆς
νυχίαν πλάκα κερσάμενος
δυσδαίμονά τ' ἀκτάν.

Χορός
οἰοιοῖ βόα καὶ πάντ' ἐκπεύθου.—
ποῦ δὲ φίλων ἄλλος ὄχλος,
ποῦ δὲ σοι παραστάται,
οἷος ἦν Φαρανδάκης,
Σούσας, Πελάγων, [καὶ] Δοτάμας, ἠδ' Ἄ-
γδαβάτας, Ψάμμις, Σουσιस्कάνης τ'
Ἀγβάτανα λιπών;

Ξέρξης
ὄλοοὺς ἀπέλειπον
Τυρίας ἐκ ναὸς
ἔρροντας ἐπ' ἀκταῖς
Σαλαμινιάσι στυφελοῦ
θείνοντας ἐπ' ἀκταῖς.

Χορός
οἰοιοῖ, <βόα>: ποῦ σοι Φαρνοῦχος
Ἀριόμαρδός τ' ἀγαθός,
ποῦ δὲ Σευάλκης ἄναξ,
ἢ Λίλαιος εὐπάτωρ,
Μέμφις, Θάρυβις, καὶ Μασίστρας,
Ἄρτεμβάρης τ' ἠδ' Ὑσταίχμας;
τάδε σ' ἐπανερόμαν.

Ξέρξης
ἰὼ ἰὼ μοί μοι

τὰς ὠγυγίους κατιδόντες
στυγνὰς Ἀθάνας πάντες ἐνὶ πιτύλῳ,
ἐὴ ἐή, τλάμονες ἀσπαίρουσι χέρσῳ.

Χορός
ἦ καὶ τὸν Περσῶν αὐτοῦ
τὸν σὸν πιστὸν πάντ' ὀφθαλμὸν
μυρία μυρία πεμπαστὰν
Βατανώχου παῖδ' Ἄλπιστον

*

τοῦ Σησάμα τοῦ Μεγαβάτα,
Πάρθον τε μέγαν τ' Οἰβάρην
ἔλιπες ἔλιπες;
ὦ ὦ <ὦ> δάων.
Πέρσαις ἀγαυοῖς κακὰ πρόκακα λέγεις.

Ξ

ἐρξης
<ἰὼ ἰὼ> δῆτα
ἴυγγ' ἀγαθῶν ἐτάρων μοι [ὑπομιμνήσκεις]
<κινεῖς> ἄλαστα στυγνὰ πρόκακα λέγων.
βοᾷ βοᾷ <μοι> μελέων ἔντοσθεν ἦτορ.

Χορός
καὶ μὴν ἄλλους γε ποθοῦμεν,
Μάρδων ἀνδρῶν μυριοταγὸν
Ξάνθιν ἄρειόν τ' Ἀγχάρην,
Δίαιξίν τ' ἠδ' Ἀρσάκην
ἵππιάνακτας,
Κηγδαδάταν καὶ Λυθίμναν
Τόλμον τ' αἰχμᾶς ἀκόρεστον.
ἔταφον ἔταφον,
οὐκ ἀμφὶ σκηναῖς
τροχηλάτοισιν ὀπιθεν [δ':] ἐπομένους.

Ξέρξης
βεβᾶσι γὰρ τοίπερ ἀγρέται στρατοῦ.

Χορός
βεβᾶσιν, οἶ, νώνυμοι.

Ξέρξης
ιῆ ιῆ, ἰὼ ἰὼ.

Χορός
ἰὼ ἰὼ, δαίμονες,
ἔθεθ' ἄελπτον κακὸν
διαπρέπον, οἶον δέδορκεν Ἄτα.

Ξέρξης
πεπλήγμεθ' οἶα δι' αἰῶνος τύχα:

Χορός
πεπλήγμεθ' : εὐδηλα γάρ:

Ξέρξης
νέα νέα δῦα δῦα.

Χορός
κύρσαντες οὐκ εὐτυχῶς
Ἰάνων ναυβατῶν.
δυσπόλεμον δὴ γένος τὸ Περσῶν.

Ξέρξης
πῶς δ' οὐ; στρατὸν μὲν τοσοῦ-
τον τάλας πέπληγμαί.

Χορός
τί δ' οὐκ; ὄλωλεν μεγάλως τὰ Περσῶν.

Ξέρξης
ὀρῆς τὸ λοιπὸν τόδε τᾶς ἐμᾶς στολᾶς;

Χορός
ὀρῶ ὀρῶ.

Ξέρξης
τόνδε τ' ὀιστοδέγμονα—

Χορός
τί τόδε λέγεις σεσωσμένον;

Ξέρξης
θησαυρὸν βελέεσσι;

Χορός
βαιά γ' ὡς ἀπὸ πολλῶν.

Ξέρξης
ἐσπανίσμεθ' ἀρωγῶν.

Χορός
Ἴάνων λαὸς οὐ φυγαίχμας.

Ξέρξης
ἀγανόρειος; κατεῖ-
δον δὲ πῆμ' ἄελπτον.

Χορός
τραπέντα ναύφρακτον ἐρεῖς ὄμιλον;

Ξέρξης
πέπλον δ' ἐπέρρηξ' ἐπὶ συμφορᾷ κακοῦ.

Χορός
παπαῖ παπαῖ.

Ξέρξης
καὶ πλέον ἢ παπαῖ μὲν οὔν.

Χορός
δίδυμα γάρ ἐστι καὶ τριπλᾶ—

Ξέρξης
λυπρά, χάρματα δ' ἐχθροῖς.

Χορός
καὶ σθένος γ' ἐκολούσθη—

Ξέρξης
γυμνός εἰμι προπομπῶν.

Χορός
φίλων ἄταισι ποντίαισιν:

Ξέρξης
δίαινε δίαινε πῆμα: πρὸς δόμους δ' ἴθι.

Χορός
αἰαῖ αἰαῖ, δῦα δῦα.

Ξέρξης
βόα νυν ἀντίδουπά μοι.

Χορός
δόσιν κακὰν κακῶν κακοῖς.

Ξέρξης
ἴυξε μέλος ὀμοῦ τιθείς.

Χορός
ὀτοτοτοτοῖ.
βαρεῖά γ' ἄδε συμφορά.
οἱ μάλα καὶ τόδ' ἀλγῶ.

Ξέρξης
ἔρεσς' ἔρεσσε καὶ στέναζ' ἐμὴν χάριν.

Χορός
διαίνομαι γοεδνὸς ὦν.

Ξέρξης
βόα νυν ἀντίδουπά μοι.

Χορός
μέλειν πάρεστι, δέσποτα.

Ξέρξης
ἐπορθίαζέ νυν γόοις.

Χορός
ὀτοτοτοτοῖ.

μέλαινα δ' ἀμμεμείξεται,
οἷ, στονόεσσα πλαγά.

Ξέρξης
καὶ στέρν' ἄρασσε κάπιβόα τὸ Μύσιον.

Χορός
ἄνι' ἄνια.

Ξέρξης
καὶ μοι γενείου πέρθε λευκήρη τρίχα.

Χορός
ἄπριγδ' ἄπριγδα μάλα γοεδνά.

Ξέρξης
ἀύτει δ' ὄξύ.

Χορός
καὶ τάδ' ἔρξω.

Ξέρξης
πέπλον δ' ἔρεικε κολπίαν ἀκμῆ χερῶν.

Χορός
ἄνι' ἄνια.

Ξέρξης
καὶ ψάλλ' ἔθειραν καὶ κατοίκτισαι στρατόν.

Χορός
ἄπριγδ' ἄπριγδα μάλα γοεδνά.

Ξέρξης
διαίνου δ' ὄσσε.

Χορός
τέγγομαί τοι.

Ξέρξης
βόα νυν αντίδουπά μοι.

Χορός
οίοῖ οίοῖ.

Ξέρξης
αἰακτὸς ἐς δόμους κίε.

Χορός
ἰὼ ἰὼ, [Περσὶς αἴα δύσβατος].

Ξέρξης
ἰὼ δὴ κατ' ἄστου.

Χορός
ἰὼ δῆτα, ναι ναί.

Ξέρξης
γοᾶσθ' ἀβροβάται.

Χορός
ἰὼ ἰὼ, Περσὶς αἴα δύσβατος.

Ξέρξης
ἰῆ ἰῆ τρισκάλμοισιν,
ἰῆ ἰῆ, βάρισιν ὀλόμενοι.

Χορός
πέμψω τοί σε δυσθρόοις γόοις.